

Nr 427.

Av herr **Eriksson, Einar, m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till främjande av bostadsförsörjningen för budgetåret 1950/51 m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 144 angående anslag till främjande av bostadsförsörjningen föreslås bl. a. att kommunerna skola svara för hälften av kostnaderna för de särskilda bostadsrabatterna, de s.k. trekronorsbidragen.

Vid 1947 och 1948 års riksdagar beslutades att s. k. trekronorsbidrag skulle utgå till sådana hushåll, vars betalningskraft icke vore tillräcklig att efterfråga en modern bostad. Verksamheten skulle vara av försökskaraktär. Dessutom skulle det ankomma på kommunerna att från fall till fall pröva behovet av trekronorsbidrag, varvid skulle beaktas, att i regel endast hushåll med en inkomst, som understeg den för erhållande av familjebostadsbidrag fastställda maximiinkomsten, borde kunna komma i åtnjutande av bidraget.

Bostadsstyrelsen har senare i skrivelse till Kungl. Maj:t framlagt förslag till sådan ändring i gällande grunder för trekronorsbidragen, att kommunerna skulle göras ekonomiskt medansvariga vid finansieringen av dessa. Anledningen härtill har uppgetts vara, att det visat sig att kommunernas handhavande av dessa bidrag icke varit tillfredsställande. Gällande bestämmelser och anvisningar utgöra enligt bostadsstyrelsen icke tillräcklig garanti för att syftet med trekronorsbidraget uppnås. Kommunerna anses nämligen ha haft för stor handlingsfrihet vid urvalet av bidragsberättigade hushåll.

Departementschefen har i likhet med bostadsstyrelsen ansett, att »då kommunerna förutsättas få en relativt stor frihet vid utgivandet av dessa bidrag, torde skäl tala för att de själva bära en viss del av kostnaderna för bidragsgivningen».

Socialstyrelsen, överståthållarämbetet, flertalet av tillfrågade länsstyrelser, stadsförbundet och landskommunernas förbund ha i sina remisser ställt sig avvisande till förslaget angående fördelningen av kostnaderna för bidragsgivningen mellan staten och kommunerna.

Det förslag, som Kungl. Maj:t förelägger riksdagen, synes vara ett allvarligt avsteg från den i bostadspolitiskt avseende fastslagna principen, att staten i stort sett skall svara för den finansiella delen av bostadspolitiken, under det att de organisatoriska, planläggande och initiativtagande insatserna skola göras av kommunerna. Dessutom tillkommer, att det ifrågava-

rände bidraget redan har utgått under två år, varvid staten finansierat hela kostnaden. Ett stort antal hushåll ha erhållit desamma, och dessa hushåll kunna komma att utsättas för risken att förlora bidraget, om kommunerna själva skola bidra till kostnaderna i fortsättningen.

I den mån kommunerna tillämpat en så generös bidragsgivning, att syftemålet med trekronorsbidraget delvis förfelats, torde man ingalunda kunna rätta till ett sådant förhållande genom att göra kommunerna medansvariga i trekronorsbidragets finansiering. En sådan åtgärd skulle däremot kunna leda till att vissa kommuner helt upphörde med bidragen under det att andra kommuner fortsatte med en generösare bidragsgivning. Enligt vår mening skulle den i propositionen föreslagna åtgärden motverka strävan att få en så likartad utformning som möjligt av hyresrabatterna i landets kommuner.

Vi anse det vara möjligt att inom ramen för gällande bestämmelser fastställa sådana riktlinjer som undanröja de av bostadsstyrelsen påtalade missförhållandena vid kommunernas handhavande av bidragsgivningen. Ökad klarhet har därjämte numera vunnits om statsmakternas intentioner i fråga om bidragsgivningen, varför det finnes anledning tro, att den önskvärda stabiliseringen och enhetligheten i bidragsgivningens tillämpning skall uppnås utan någon principiell förändring i gällande bestämmelser.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte avslå förslaget i Kungl. Maj:ts proposition nr 144 angående kommunernas ekonomiska medansvarighet vid finansieringen av trekronorsbidraget; och

att för budgetåret 1950/51 anvisa till Särskilda bostadsrabatter ett reservationsanslag av kronor 1 200 000.

Stockholm den 29 mars 1950.

Einar Eriksson.

Ewald Johannesson.

Rud. Anderberg.
